Lieta Nr. A 42491708
Nr.A2436-09/3

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 28.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Suipe

piedaloties pieteicējas valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Televīzija" pārstāvim *K.K.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei Daigai Krūmiņai

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Televīzija" (turpmāk – pieteicēja) pieteikumā par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora (turpmāk – VID vai atbildētājs) 2007.gada 21.janvāra lēmuma Nr.15.9-7/1931 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 20.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

[2] Ar VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes direktores 2007.gada 30.novembra lēmumu Nr.9.3/10868 pieteicējai atteikts lūgums par pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) deklarācijas iesniegšanas un nodokļa nomaksas termiņa noteikšanu 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

Ar VID ģenerāldirektora 2007.gada 21.janvāra lēmumu Nr.15.9-7/1031 VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldes direktores lēmums atstāts negrozīts.

Pārsūdzētajā lēmumā norādīts turpmāk minētais.

Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 11.panta pirmā daļa noteic, ka apliekamā persona iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju ar nodokļa aprēķinu par taksācijas periodu 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Apliekamās personas, kuras pievienotās vērtības nodokli maksā budžetā centralizēti par vairākām filiālēm, kā arī zemnieku saimniecības pēc saskaņošanas ar Valsts ieņēmumu dienestu nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu iesniedz ne vēlāk kā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

Savukārt, minētā likuma 12.panta pirmā daļa noteic, ka apliekamā persona iemaksā nodokli valsts budžetā par taksācijas periodu 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām. Apliekamās personas, kuras pievienotās vērtības nodokli maksā budžetā centralizēti par vairākām filiālēm, kā arī zemnieku saimniecības pēc saskaņošanas ar Valsts ieņēmumu dienestu nodokli valsts budžetā par taksācijas periodu iemaksā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 27.marta noteikumu Nr.150 (turpmāk – Noteikumi Nr.150) „Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā" 2.punktu šo noteikumu izpratnē filiāle, izņemot ārvalsts uzņēmēja filiāli, ir struktūrvienība, kas nav reģistrējama Uzņēmumu reģistrā, bet kuru reģistrē Nodokļu maksātāju reģistrā.

Kā izriet no Noteikumu Nr.150 6.punkta, nodokļu maksātāju struktūrvienības VID teritoriālajā iestādē reģistrējamas 10 dienu laikā no to izveidošanas dienas atbilstoši tā nodokļu maksātāja juridiskajai adresei, kurš izveidojis struktūrvienību.

Konkrētajā lietā pieteicējai nav reģistrētas ne struktūrvienības, ne filiāles. Tādējādi, secināms, ka pieteicējai PVN deklarāciju par 2008.gada janvāri, līdz filiāļu vai struktūrvienību reģistrācijai, deklarāciju ar nodokļa aprēķinu par taksācijas periodu jāiesniedz un PVN jāiemaksā budžetā 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

[3] Pieteikumā pieteicēja norāda, ka pārsūdzētais lēmums ir prettiesisks saskaņā ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[3.1] Ar 2007.gada 29.janvāra VID lēmumu pieteicēja sākot ar 2006.gada decembri iesniedza PVN deklarācijas un iemaksāja PVN budžetā par taksācijas periodu ne vēlāk kā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

Ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējai noteikts termiņš 15 dienas pēc taksācijas perioda beigām.

[3.2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 8.pantu iestāde ievēro saprātīgas tiesību normu piemērošanas principu un izmanto tās tiesību normu interpretācijas metodes, kuras ļauj sasniegt taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu.

Tulkojot sistēmiski likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 11.panta un 12.panta tiesību normas kopsakarā ar Noteikumiem Nr.150, secināms, ka to mērķis ir piešķirt atvieglojumus nodokļu maksātājiem ar plašu struktūru.

Pieteicēja faktiski atbilst šādām prasībām.

Pārsūdzētais lēmums ievērojamo sarežģī pieteicējai PVN administrēšanu.

[3.3] APL 13.pants noteic tiesiskās paļāvības principu.

2007.gada 29.janvāra lēmums ļāva pieteicējai iesniegt PVN deklarācijas un iemaksāt PVN budžetā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām. Pieteicēja savu darbu ir pakārtojusi atļautajai kārtībai un nevar to izmainīt vienpusēji bez reklāmdevēju ziņas.

No minētās atļaujas saņemšanas nav mainījušies ne tiesiskie ne faktiskie apstākļi un termiņa maiņai nav objektīva pamatojuma.

[4] 2008.gada 7.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi. Atbildētājs paskaidrojumos norāda, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks saskaņā ar pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus paskaidrojot turpmāk minēto.

[4.1] Pieteicēja struktūrvienību reģistrēja pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas – 2008.gada 12.februārī. Tomēr, minētais nav pamats normatīvajos aktos noteiktās kārtības par PVN deklarāciju iesniegšanu un PVN iemaksāšanu budžetā neievērošanai.

[4.2] Pārsūdzētais lēmums ir atteikums, kas nepiešķir pieteicējai tiesības iesniegt PVN deklarāciju un iemaksāt PVN budžetā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, jo nepieciešams VID saskaņojums – labvēlīgs administratīvais akts.

Kā norādīts tiesību teorijā, tiesas funkcija ir kontrolēt valsts pārvaldes darbības tiesiskumu, nevis pieņemt lēmumus iestādes vietā. Atļauju piešķiršana ir VID kompetencē.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja prasījumu saskaņā ar pieteikumā norādīto.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē neatzina prasījumu saskaņā ar pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus kopumā, atzīst, ka prasījums nav pamatots.

[7] Izvērtējot lietas materiālus, tiesa konstatē turpmāk minēto.

[7.1] 2007.gada 24.janvārī pieteicēja lūdza VID atļaut 2007.gadā iesniegt ikmēneša PVN deklarāciju un veikt PVN maksājumus līdz 25 datumam pēc taksācijas perioda beigām (lietas 8.lapa).

[7.2] 2007.gada 25.janvārī VID pieņēma labvēlīgu lēmumu atļaut pieteicējai iesniegt PVN deklarāciju un veikt PVN maksājumus līdz 25 datumam pēc taksācijas perioda beigām (lietas 9.lapa).

[7.3] 2007.gada novembrī pieteicēja lūdza VID pagarināt pieteicējai 2007.gadā dotās tiesības iesniegt PVN deklarācijas un veikt PVN maksājumu līdz 25 datumam pēc taksācijas perioda beigām arī par 2008.gadu. VID pieņēma atteikumu apmierināt pieteicējas lūgumu.

[8] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu - atļaujas saņemšanu iesniegt PVN deklarācijas un veikt PVN maksājumu līdz 25 datumam pēc taksācijas perioda beigām arī par 2008.gadu.

[9] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 11.panta pirmā daļa noteic, ka apliekamā persona iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam nodokļa deklarāciju ar nodokļa aprēķinu par taksācijas periodu 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Apliekamās personas, kuras pievienotās vērtības nodokli maksā budžetā centralizēti par vairākām filiālēm, kā arī zemnieku saimniecības pēc saskaņošanas ar Valsts ieņēmumu dienestu nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu iesniedz ne vēlāk kā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

Savukārt, minētā likuma 12.panta pirmā daļa noteic, ka apliekamā persona iemaksā nodokli valsts budžetā par taksācijas periodu 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām. Apliekamās personas, kuras pievienotās vērtības nodokli maksā budžetā centralizēti par vairākām filiālēm, kā arī zemnieku saimniecības pēc saskaņošanas ar Valsts ieņēmumu dienestu nodokli valsts budžetā par taksācijas periodu iemaksā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.150 2.punktu šo noteikumu izpratnē filiāle, izņemot ārvalsts uzņēmēja filiāli, ir struktūrvienība, kas nav reģistrējama Uzņēmumu reģistrā, bet kuru reģistrē Nodokļu maksātāju reģistrā.

Kā izriet no Noteikumu Nr.150 6.punkta, nodokļu maksātāju struktūrvienības VID teritoriālajā iestādē reģistrējamas 10 dienu laikā no to izveidošanas dienas atbilstoši tā nodokļu maksātāja juridiskajai adresei, kurš izveidojis struktūrvienību.

No minētā izriet, ka PVN deklarācijas par taksācijas periodu iesniedz un iemaksā nodokli valsts budžetā ne vēlāk kā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām pastāvot nosacījumam, ka apliekamajai personai ir vairākas filiāles un nodoklis tiek maksāts centralizēti, kas kā struktūrvienības reģistrējamas VID 10 dienu laikā no izveidošanas dienas.

Konkrētajā lietā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī pieteicējai nebija VID reģistrētas filiāles. Pieteicēja reģistrēja vienu filiāli pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas.

Tādējādi, tiesa secina, ka pieteicējai PVN deklarāciju ar nodokļa aprēķinu par taksācijas periodu jāiesniedz un PVN jāiemaksā budžetā 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām. Tiesa secina, ka uz pieteicēju neattiecas likumā minētie atvieglojumi, jo pieteicēja nemaksā PVN centralizēti par vairākām filiālēm.

Tiesa piekrīt pieteicējas norādītajam argumentam, ka tulkojot sistēmiski likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 11.panta un 12.panta tiesību normas kopsakarā ar Noteikumiem Nr.150, secināms, ka to mērķis ir piešķirt atvieglojumus nodokļu maksātājiem ar plašu struktūru.

Arī atbildētāja pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka iespējams iepriekš minētos atvieglojumus piešķirt arī nodokļu maksātājam gadījumā, ja tā struktūra ir sazarota.

Tomēr, tiesa konstatē, ka no lietas materiāliem neizriet, ka pieteicēja iestādē būtu iesniegusi pierādījumus, kas pierādītu pieteicējas struktūras īpatnības. Proti, nav iesniegts ne sadarbības partneru saraksts, ne norādes uz pārstāvniecībām ārzemēs, kas ļautu secināt, ka pieteicējas struktūra atbilst likuma prasībām par PVN deklarācijas iesniegšanas un maksāšanas atvieglojumiem.

[10] APL 10.pants noteic tiesiskās paļāvības principu. Proti, privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas.

Kā izriet, no lietas materiāliem, ar 2007.gada 25.janvāra lēmumu VID ļāva pieteicējai iesniegt PVN deklarācijas un iemaksāt PVN budžetā 25 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām (skat.[9.2]). Kā norāda pieteicēja, savu darbu ir pakārtojusi iepriekš atļautajai kārtībai un nevar to izmainīt vienpusēji bez reklāmdevēju ziņas. Lietā

nav mainījušies ne tiesiskie ne faktiskie apstākļi un termiņa maiņai nav objektīva pamatojuma.

Tiesas ieskatā konkrētajā lietā priekšroka dodama APL 7.pantā nostiprinātajam tiesiskuma principam - iestādes rīcībai jāatbilst tiesību normām. Proti, iestādes rīcībai pirmām kārtām ir jāatbilst tiesību normu prasībām. Iestādei nav saistoša tā prakse, kura pieļauta, neievērojot spēkā esošo tiesisko regulējumu.

Kā pamatoti norāda atbildētājs savos paskaidrojumos, iestādes atteikums piešķirt privātpersonai kādu labumu nav administratīvais akts. Ja pieteicējas ieskatā ir pamats arī turpmāk saņemt no VID saskaņojumu PVN deklarācijas iesniegšanai un maksāšanai 25 nevis 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, pieteicējai ir tiesības iesniegt jaunu iesniegumu, norādot uz apstākļiem, kas ļautu piemērot iepriekš minētos atvieglojumus.

[11] Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa secina, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un pieteicējai nav tiesību saņemt nodokļa deklarācijas un maksāšanas termiņā atvieglojumu pastāvot tiem apstākļiem, kas norādīti pieteicējas 2007.gada 24.janvāra iesniegumā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Televīzija" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 21.janvāra lēmuma Nr.15.9-7/1931 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese D.Suipe